

Retinoblastoma

A retinoblastoma a szem belsejéből kiinduló gyermekkori rosszindulatú daganat, mely az ideghártya éretlen sejtjeiből indul ki.

A retinoblastomák 60%-a véletlenszerűen alakul ki, 40%-uk öröklődő. Az előbbi esetben a daganat többnyire egyoldali és egygócú. Az öröklődő forma érintheti az egyik szemet, de akár mindkettőt is.

A retinoblastoma leggyakoribb első tünete a pupilla (szembogár) területének **fehér visszfénye**, melyet **"macskaszem"** tünetnek is neveznek. Ha vakuval fénykép készül a gyermek arcáról, a szembogár területén a megszokott piros folt helyett **sárgás-fehér foltot** látunk. **Kancsalság** is felhívhatja a figyelmet a betegségre. Ritkábban előforduló tünet a gyulladás, a másodlagos zöldhályog és a nagyobb, a szemüregben előrébb elhelyezkedő szemgolyó, valamint a szivárványhártya színének megváltozása. Utóbbiak előrehaladott betegség esetén fordulnak elő.

Ha egy gyermeknél a fenti tünetek valamelyikét észlelik, a gyermek azonnali szemészeti vizsgálata szükséges. A szemészeti vizsgálat csak abban az esetben teljes értékű, ha pupillatágítás mellett a szemfenék vizsgálata is megtörténik. Fiatal, a szemészeti vizsgálatnál még együttműködésre képtelen gyermeknél a vizsgálatot altatásban kell elvégezni.

A retinoblastomás gyermek kivizsgálása, kezelése, gondozása több szakterület szoros együttműködését igényli (szemész, gyermekonkológus, radiológus, sugárterápiás szakember, intervenciós radiológus, genetikus, patológus, pszichológus, protetikai szakember).

A kezelés mindig komplex és egyénre szabott kell legyen. Függsz a gyermek életkorától, attól, hogy egy- vagy kétoldali/ egy- vagy többgócú a daganat, a tumor elhelyezkedésétől is, nem csak a nagyságától és elsősorban attól a fontos tényttől, hogy az adott szem(ek)en látóképesség megőrzésére van-e remény.

Kezelési módok: lézerkezelés, fagyasztás, intravénás vagy helyi kemoterápia, a szemgolyó eltávolítása, sugárkezelés. Elsődleges szempont a gyermek életének biztonságban tudása, másodlagos a szemgolyó megtartása és végül, amennyiben lehetséges, a látás megőrzése.

A betegség korai felismerése, azaz kicsi daganatok esetén jó látóélesség érhető el. Az egész szemgolyót kitöltő elváltozás észlelésekor nincs mód a szemgolyó megtartására.

Magyarországon a retinoblastomás gyermekek mindegyike a Semmelweis Egyetem Gyermekgyógyászati és Szemészeti klinikájának együttműködésével kap nemzetközi színvonalú ellátást.

A korai diagnózisért mindenki felelős, aki a gyermek környezetében van és figyeli fejlődését (szülő, család, barát, védőnő, gyermekorvos, háziorvos). Javasoljuk és fontosnak tartjuk a vörös visszfény ellenőrzését az életkorhoz kötött szűrővizsgálatok keretében, és abban az esetben, ha a szülő a gyermek szemét furcsának látja, látási figyelmét nem tartja megfelelőnek. A vörös visszfény ellenőrzésére kiválóan alkalmas a vakuval, mobiltelefonnal készített fénykép.

Bővebb információ: <https://semmelweis.hu/tuzoltoklinika/akkreditalt-rendezvényeink/retinoblastoma-szakmai-napok/>